

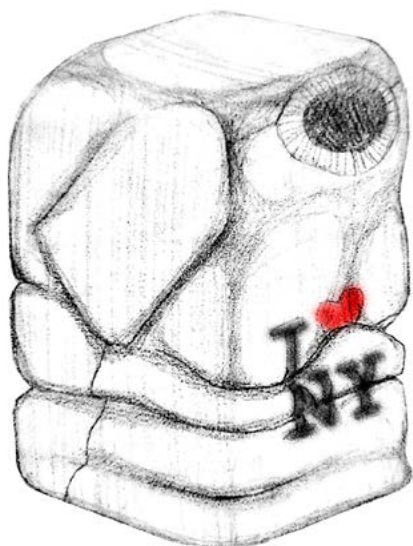
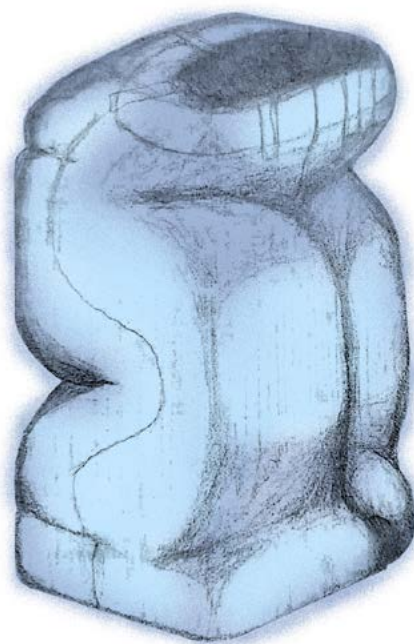
Tóth Laura: HOMO CUBUS (Kr. u. 2 001 000)

konzulens: Bráda Judit

Moholy-Nagy Művészeti Egyetem

Művészeti és művészetelméleti szekció

A HOMO CUBUS (Kr. u. 2 001 000) címet viselő művészeti projektem a jövőbeli emberrel és annak ruházatával foglalkozik. A divat területén folytatott tanulmányaim során öltözetünket, mint használati tárgycsoportot már több szemszögből vizsgáltam: foglalkoztam pusztán védelmi funkciójával, státusz szimbólumként való értelmezésével, vizsgáltam már identitásformáló hatását és eladhatóságát. A különböző megközelítéseimben egy közös nevezőre találtam, ez pedig maga az ember.

A ruhák és textíliák szorosan az emberhez köthető, antropomorf jellege foglalkoztat a HOMO CUBUS szobrok létrehozásakor, hogy mennyire kikövetkeztethető öltözetünk-ből testünk biológiai felépítése. Ha ez a közvetlenül a bőrünkkel érintkező tárgycsoport fennmaradna a távoli utókor számára, akkor ez alapján rekonstruálni lehetne nem csak testfelépítésünket, de a textília kopási helyei alapján mozgásunkat, a színek és minták alapján személyes stílusunkat, a foltok pedig kisebb történeteket is elmesélhetnének rólunk.

Célom az lett, hogy anélkül, hogy a Homo Sapiens-t követő emberváltozatot vizuálisan megjeleníteném, a ruha médiumán keresztül meséljem el fizikai mivoltát és kilétét.

A HOMO CUBUS emberváltozat kitalálásához elsőként tanulmányoztam az emberi evolúció ez ideáig ismert folyamatát, a DNS-szekvenciák működését, a genetikai sodródás¹ és episztázis² fogalmait. Kutatásom során egyértelművé vált, hogy a környezet közvetlenül képes befolyásolni az adott faj tulajdonságait.³ Így a jelenlegi korunk és annak tendenciái jó kiindulópontot jelenthetnek a jövőbeli spekulációkhoz, hiszen ezek azok a tendenciák amelyekre fajunk adaptív jelleggel reagál majd.

Jelenlegi korunkat több szempontból is vizsgáltam: elsőként tanulmányoztam (a legmagától érthetőbbet,) a globális éghajlatváltozást és annak lehetséges környezeti és gazdasági következményeit, másrészt kutattam a technológiai fejlődést (biotechnológiai forradalmat), illetve számításba vettem az alapvető emberi vágyakat és a történelem folyton ismétlődő jellegét.

Végül a legalapvetőbb kiindulópontom a népsűrűség már-már exponenciális növekedése lett. Erre alapozva írtam meg az emberiség "próféciáját", amelyben röviden ismertetem a Homo Sapiens mutálódásának okait és folyamatát. A jövőképem legszignifikánsabb eleme, hogy minden ember a legnagyobb értékből, a Föld felszínéből egyenlő területet birtokol majd. Ez az utópista szocializmusra hajazó jövőkép mégis nyomasztó: hiszen a nagy népsűrűség következtében ez személyenként csupán egy 58 cm x 58 cm-es Föld-fel-színt jelent.

1 Amikor egyedek egy kis csoportja drámai genetikai változáson megy keresztül.

2 Az episztázis az, amikor egy génkészlet elnyom egy másikat.

3 Ismert bizonyíték erre Conrad Waddington epigenetikai kísérlete: fejlődésük alatt lévő ecetmus lincákat kémiai ingereknek tettek ki. Ennek hatására különféle szárnystruktúrákat fejlesztettek ki, amit aztán tovább is örökítettek

A kocka-szobrok által különböző ruhadarabokat jelenítik meg, amelyek különböző személyiségekről mesélnek.

Mivel feltételezésem szerint a jövőbeli ruhadarabok archetípusai a jelenlegi öltözékeink lesznek, ezért a következő ikonikus darabokból indultam ki: farmernadrág, póló, spagettipántos-ruha és ing. A pólón egy I LOVE NY feliratot jelenítik meg, amit egy humoros, mégis elgondolkodtató kikacsintásnak szánok.

A szobrok alapanyaga nyers merinói gyapjú. Anyagválasztásom egyik oka, hogy a gyapjú, ez a szőrből készült alapanyag már az ősidőktől fogva folyamatosan használatban van, így következtetésem szerint a jövőben is jelen lesz. A másik ok amiért erre az anyagra esett választásom, hogy az ember ösztönösen vonzódik a meleg, puha, szőrszerű felületekhez.⁴ Tehát a sci-fi filmek rideg, high-tech matériáival szemben én ilyen értelemben egy organikus jövőképek vizionálok.

A szobrokat a nemezelés ősi módszeréből kiinduló, de egy általam kifejlesztett technikával hozom létre. A módszer lényege az, a gyapjúsálak fektetési irányával alakítom a formát síkban, ami aztán melegvizes mosás hatására zsugorodik össze és lép ki a térbe. Ez azt jelenti, hogy a méret 255%-át "nemezelem" meg kézzel, ami utána forróvizes mosás hatására éri el a jelenleg is látható, végleges méretét. Így a szobrok sűrítmények, szépen utalva a HOMO CUBUS korában uralkodó népsűrűsége és helyhiányra.

Az így létrejött matéria bőrfelületre hasonlító, mirigyszerű, organikus felülete erősíti a ruha-szobor antropomorf, élőlényyszerű jellegét. A szobrok színezéséhez használt vízalapú festék a matéria felületén marad, pontozott, kopottas hatást kelt ami jól utal a régészeti leletek fakó megjelenésére.

A HOMO CUBUS projekt mára már megvalósult, három ruhaszobrot tartalmaz, az OTDK-ra mégis a TDK-n is bemutatott szobrot, a „farmernadrágot” nevezem.

A végső célom a terveken is látható ruhaszobrok kiállítása. A kiállításon a szobrok mellett ennek a jövőbeli emberváltozatnak a történetét is szeretném megjeleníteni egy kollaboráció keretein belül. A kiállítási térben a ruhadarabok mint múltbeli "fossziliák" jelennének majd meg. A tárlat archeológiai jellege egy fajta tehetetlen szorongással töltene el a látogatót, mivel ezt a disztópikus jövőképet a múltba helyezném. Ezzel a célom az, hogy elgondolkodjunk jelenlegi tetteink súlyán, amikkel egy alternatív jövőképet is létrehozhatunk.

4 Ezt jól bizonyítja Harley Harlow Wire mother kísérlete, amiben születésük után majom csecsemőket választott el biológiai anyjuktól és két mesterséges pótyanyát adott nekik: az egyik drótból készült és tejes üveget tartalmazott, a másik üres volt de puha, szőrös anyaggal volt befedve. A majomcsecsemők napjuk nagy részét a szőrös bábun töltötték, csak ételért mentek át a wiremother-höz. (<https://www.psychologicalscience.org/publications/observer/obsonline/harlows-classic-studies-revealed-the-importance-of-maternal-contact.html>)